

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 - 2013

Axa prioritară : 3. Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor+

Domeniul major de intervenție: 3.3. Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile+

Titlul proiectului: „Inițiativă pentru societatea civilă”

Contract POSDRU /93/3.3/S/54954

Beneficiar: FUNDAȚIA MULTIMEDIA pentru democrație locală+

challenging insights

Percepții și atitudini privind implicarea civica

București, 25 Octombrie 2013

Sondarea in profunzime a perceptiilor/reprezentarilor sociale aferente conceptului de implicare civica

Evidentierea componentelor ce alcatuiesc motivatiile atitudinilor privind conceptul de implicare civica

- ✓ 32 de focus grupuri: Bucuresti, Iasi, Constanta, Targoviste, Craiova, Timisoara, Cluj-Napoca, Brasov
- ✓ 8 regiuni nationale: BI, NE, NV, V, S, SV, SE, Centru
- ✓ 4 tipologii: %activi+, %potentiali activi+, %neimplicati+, %fosti activi+

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Obiectivele operationale ale discutiilor de grup:

- ✓ descrierea asociierilor semantice ale conceptului de implicare civica;
- ✓ relevarea rolului autoperceput al cetateanului in societate;
- ✓ sondarea nivelului de implicare civic ;
- ✓ sondarea nivelului de încredere în diverse institu ii;
- ✓ descrierea percep iei sociale asupra posibilitatii de a corecta activitatea sistemului institutional

Rezultatul: 8 studii regionale care au evidentiat diferentele dintre cele patru tipologii de public, precum si diferentele regionale de motivatii fata de cele patru tipuri de atitudini.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (1)

Cadrul general

- “ Atitudinea generala pe care respondentii o dezvoltă în cadrul discuțiilor de grup față de conceptul implicării civice este, în general, aceeași. Prin urmare, **nu putem vorbi despre diferențe regionale semnificative atunci când tratăm problema activismului civic și al implicării** în comunicarea cu instituțiile statului.
- “ **Tipurile de probleme cu care se confruntă comunitățile urmează același pattern al descrierii indiferent de zonă**, de modul de reprezentare al comunității sau profilul socio-demografic al respondenților.
- “ Diferențierea apare pe categorii de vârstă și educație: **tinerii sunt mult mai implicați și mai receptivi** cu privire la implicare, iar **cei cu studii superioare sunt în mai mare măsură conștienți de valoarea implicării comunitare**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (2)

Ce reprezinta comunitatea?

- “ S-au conturat **imagini sensibil diferite ale ideii de comunitate**, de la reprezentarea primara a propriei **comunitatii teritoriale**, de vecini (in zona celor **neimplicati**) pana la reprezentari abstracte si generalizante, cum ar fi **comunitatea de interese, de opinii, de cultura** etc. (mai ales in viziunea celor **activi**)

- “ Exceptand membrii familiei din care fac parte, **respondentii isi descriu greu reseaua sociala.**
 - . **Grupul primar, cel al “al egalilor” pare a fi bazat pe un capital minim de incredere**, majoritatea respondentilor apreciind ca nu au prieteni, ci numai cunostinte.
 - . **Societatea actuala pare a valoriza mai degraba individualismul, in detrimentul implicarii civice**, barfele, egoismul si invidia in detrimentul unui comportament asociativ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (3)

Tipuri de probleme cu care se confrunta comunitatea din care fac parte:

- “ Se remarca diferente notabile intre grupuri, opiniile cristalizate in cadrul celor 4 tipologii variind de la probleme circumscrise lui sa avea+ si sa ni se da+ pentru cei neimplicati, pana la probleme circumscrise lui sa fi+ si sa face+ formulate, evident, de cei activi.
- “ Sintagma cea mai frecvent utilizata in descrierea problemelor comunitatii: **in Romania conteaza foarte mult individul si foarte putin comunitatea din care face parte. Elementul care dicteaza mersul comunitatii este competitia individuala, in detrimentul implicarii civice**, individualismul, egoismul si alienarea in detrimentul unui comportament asociativ si a unei identitati de membru al comunitatii.
- “ Respondentii aduc in discutie **absenta educatiei si saracia**. Toate celelalte probleme se deduc in mod firesc din absenta sau calitatea indoielnica a educatiei, din accentul pus pe propria persoana in detrimentul celorlalti si din nivelul scazut al satisfacerii nevoilor primare. Avem de-a face cu **pasivitate, ignoranta fata de problematica implicarii civice**, lipsa de reactie si de mobilizare a cetatenilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (4)

Tipuri de probleme cu care se confrunta comunitatea din care fac parte:

- “ **Viata comunitara aproape nu exista.** Foarte putini au putut identifica acele elemente comune care dau un sens ideii de comunitate. **Discutiile au fost centrate pe individ, pe individual,** astfel incat, participarea indivizilor, care alcatuiesc comunitatea, la procesul de luare a deciziilor, lipseste cu desavarsire.
- “ **Implicarea civica in acceptiunea deplina a termenului, functioneaza foarte bine in tarile si in societatile unde societatea civila este organizata,** unde intreg procesul a ajuns la o anumita maturitate.
- “ In Romania se considera ca **societatea civila e prea putin structurata** pentru a exercita o participare publica in adevarata acceptiune a termenului. Lipsa de initiativa si asociativitate, grupuri insuficient sau incoerent reprezentate, sunt cateva dintre elementele care duc la o exercitare defectuoasa a procesului de participare publica, la o definire ambigua a intereselor comune diverselor grupuri precum si a modalitatilor de a lupta pentru aceste interese.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (5)

Atitudini privind implicarea civica

- “ **Implicarea civica are ca semnificatie centrala voluntariatul**, actiunile de caritate si ajutorare pentru categoriile sociale defavorizate sau cu handicap, precum si alte comportamente sociale dezirabile (respectarea legilor si a libertatilor celuiilalt).
- “ Societatea, asa cum este ea perceputa de respondenti, pare orientata catre scopuri imediate, mare parte din ele meschine. Nu mai avem viziune . striga intr-un glas toti participantii la focus grupuri - am uitat sa facem lucruri pentru ele inele, intrucat **orice actiune a noastra este strans legata de beneficii materiale.**
- “ **Gandirea politica lipseste din acceptiunea conceptului de implicare civica.** Cu exceptia votului, **implicarea civica nu este vazuta ca o fata a activismului politic.** Implicarea in politica este inteleasa ca un comportament care urmareste exclusiv beneficii de ordin personal, nu %ivic+. In consecinta, **participantii la discutii nu considera ca implicarea civica se poate referi si la supravegherea guvernarii, pentru a corecta derapajele institutiilor statului.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (6)

Atitudini privind implicarea civica

- “ Participantii la focus grupuri isi descriu cu mare dificultate rolul social în societate. Mai mult, cele exprimate de majoritatea respondentilor releva o **atitudine de pesimism sau de dezorientare**. Se pare ca cei mai multi dintre cei care au participat la discutii nu isi pot defini nici un rol social si simt si o presiune sociala difuza in directia de a nu avea vreunul.
- “ Exista riscul ca, percependu-si rolul in principal la nivelul conformismului, **oamenii obisnuiti sa-si dezvolte si comportamente cat mai conformiste**, adica diferite de implicarea participativa, iar riscul este cu atat mai ridicat, cu cat, dupa cum am vazut, schimbul real de opinii este mai slab in interiorul grupurilor de egali.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (7)

Profilul implicatului civic

“ **Tanar student sau tanar activ pana in 35 de ani; Profesii umaniste** (invatamant, cultura, psihologie, sociologie, arta, asistenta sociala); **Educatie superioara si experiente anterioare de implicare civica**; Un anumit tip de personalitate, orientat spre cei din jur, cu initiativa si vocatie de a fi o parte din comunitatea care il/o inconjoara; **Locuieste in orase mari, centre universitare active** unde voluntariatul si activitatea ONG-urilor este mai intens promovata.

Motivatii ale implicarii

“ Tin de **dezvoltarea personala, dezvoltarea unor abilitati de comunicare, de interactiune, dezvoltare sociala si integrare in mediul social.**

“ Motivatia de a **genera o schimbare** ca urmare a implicarii si implicarea vazuta ca o componenta a scolii vietii sunt alte nuante precizate in discursurile participantilor. Alti respondenti au declarat ca **se implica pentru a nu sta pe margine, pentru a arata ca le pasa de ceilalti** si de ce se intampla in jurul lor, pentru simpla trecere de la pasivitate la activitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (8)

Solutii de diminuare a dificultatilor intampinate

- “ **Restructurare radicala a valorilor care guverneaza viata comunitara.** Este vorba despre **revenirea la valori traditionale, depasirea consumerismului si a mercantilismului**, mutarea accentului pe educatie si regandirea timpului liber.
- “ **Voluntariatul te poate transforma intr-o persoana constienta** de mai multe aspecte ale lumii din jurul tau, pe care in mod curent nu le vezi pentru ca, aparent, nu ai nicio legatura directa cu ele.
- “ **Ar trebui sa valorizam alti lideri si sa luam atitudine fata de tot ce ne nemultumeste.** Liderul pe care l-ar urma toti respondentii, ar trebui sa aiba determinare, tarie, carisma, viziune. El ar trebui sa stie sa informeze, sa ii convinga pe cei carora li se adreseaza, ar trebui sa fie personal interesat de rezolvarea cu succes a actiunii pe care o conduce.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (9)

Atitudinea fata de ONG-uri

- “ In opinia respondentilor, **cele mai multe ONG –uri activeaza fara rezultate notabile.** Majoritatea nu urmaresc decat beneficii legate de propria imagine. Mai eficiente din perspectiva rezultatelor, le par participantilor de discutii, organizatiile bisericesti sau syndicatele.
- “ Daca ar fi sa evaluam **intensitatea lipsei de incredere, pe primul loc s-ar afla institutiile politice si administrative urmate de justitie si apoi de ONG-uri.** Referitor la ONG-uri, reticentele tin de lipsa de informare, lipsa de vizibilitate a lor si o oarecare lipsa de transparenta. Totodata, **exista o predispozitie generala pentru a considera scopul final al actiunilor unui ONG ca fiind diferit de scopurile pentru care militeaza.**
- “ Respondentii manifesta o **oarecare incredere in raport cu biserica, armata si institutiile Uniunii Europene.** Un nivel scazut de incredere se asociaza si cu institutiile din domeniul politicului: Pre edintia, Parlamentul, Guvernul, partidele politice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (10)

Contributia de 2% pentru ONG-uri

- “ Legea care reglementeaza contributia de 2% pentru ONG-uri este, pentru respondenti, **incomplet inteleasa si**, in mod implicit, **aplicata**. Legea statueaza o lipsa de transparenta, care blocheaza orice modalitate de dezvoltare si de constientizare reala a beneficiilor ei la nivel comunitar.
- “ Firesc ar fi ca beneficiarul final al unei sume de bani sa poata sa le multumeasca celor care au donat, si sa-i cointereneze in dezvoltarea ulterioara a proiectelor sale. Insa, asa cum este aplicata aceasta lege, orice incercare de a cunoaste identitatea celor care te-au ales ca destinatar al acestei contributii, se loveste de refuzul administratiei financiare care, la adapostul ideii de confidentialitate, nu face publice aceste date.
- “ Astfel, sunt de parere cei din grupul activilor, o intentie laudabila . cu rezultate notabile in alte state europene . are, in acceptiunea romaneasca, **o aplicare deficitara si rezultate deplorabile**.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (11)

Descrierea sistemului institutional (1)

- “ **Relatia cu mediul institutional a fost definita ca fiind dificila, formala si in general disfunctionala. Sentimentul general este ca sunt supusi la sfidare din partea functionarului care ar trebui sa le furnizeze in mod profesionist diverse servicii. Sistemul institutional este corupt, birocratizat, politizat excesiv si condus de o autoritate centrala care nu cunoste problemele locale.**
- “ **Participantii la discutii aduc spontan in discutie experiente negative din interactiunea cu sistemul institutional, dar sunt constienti de lipsa de motivatie financiara a celor care lucreaza in acest sistem si inteleg ca aceasta realitate se rasfrange asupra calitatii muncii acestora.**
- “ **Singura modalitate in care poti accelera rezolvarea problemelor este calea informala: apelezi la un prieten influent pe care, eventual, il mituiesti. Autoritatea locala nu este in nici un fel motivata si nici nu este in vreun fel trasa la raspundere.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (12)

Descrierea sistemului instituțional (2)

- “ Doar doi-trei dintre participantii la aceste discutii au mers in audienta, sau au incercat sa contacteze vreun consilier local, parlamentar sau deputat.
- “ In general cetateanul – asa cum este el vazut de respondenti - are posibilitati reduse de a protesta sau de a interveni în deciziile institutionale.
- “ Reprezentarea sociala a protestului este ancorata de perceptia riscului inutil la care se supune participantul: „**la ce sa mai protestezi daca tot nu se schimba nimic?**” Aceasta perceptie diminueaza atitudinea participativa in ceea ce priveste miscarile de protest, asta in ciuda faptului ca fiecare respondent are o cauza pentru care considera ca oamenii ar merita sa protesteze.
- “ Cetateanul nici macar **nu isi cunoaste drepturile** pe baza carora ar putea influenta deciziile care se iau in aceste institutii. **Votul nu este apreciat ca fiind o modalitate satisfacatoare**, deoarece conform perceptiei unanime, toti cei pe care i-ai votat ajung sa te dezamageasca la un moment dat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (13)

Descrierea sistemului institutional (3)

- “ Intr-o prezentare sintetica, **activii** sunt **implicati in proiecte aproape exclusiv din convingere** si pe baza unei motivatii intrinseci (de placere), facand din activitatea de voluntariat un mod de exprimare personala in directia dezvoltarii comunitatii (atat prin realizarea sarcinilor propuse cat si prin puterea exemplului). **Cei care se implica in activitati voluntare o fac in pofida feed-back-ului negativ dat de o larga parte a societatii**, trecand peste dificultatile complexe ridicate de administratia publica si încercand totodata sa isi optimizeze consumul resurselor limitate (financiare, temporare, culturale etc.) de care dispun.
- “ **Foștii activi** sunt persoane **in continuare interesate de acest domeniu dar care au trait o modificare substantiala a statusului social** (inceperea unui program de studii, formarea unei familii si aparitia copiilor, schimbarea locului de munca etc.). Si acestia cunosc detaliile muncii de voluntar si nu se dezic de eficienta acesteia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Rezultate generale (14)

Descrierea sistemului institutional (4)

- “ **Potentialii activi** reprezinta o **categorie prudenta**, care ar incerca sa tatoneze acest domeniu si exprima o relativa disponibilitate pentru implicarea in principiu in activitati de voluntariat, **cu predilectie spre zona de asistenta si protectie sociala**. Acestia **nu cunosc foarte bine caracteristicile procesului si pastreaza o atitudine rezervata** in oferirea de solutii pentru cresterea atractivitatii voluntariatului.
- “ Cei **neimplicati** reprezinta un grup incarcat **cu multe anxietati si marcat de frustrari cumulate in relatiile cotidiene din spatiul social propriu**. Acestia trateaza voluntariatul intr-o maniera denaturata, considerandu-l o inutilitate pentru societatile dezvoltate care isi pot plati toate serviciile ce ar intra sub egida sa. Resimtind conotatia negativa a propriului punct de vedere, incerca sa recupereze cumva pozitia indezirabila pe care s-au plasat singuri, prin cristalizarea opiniilor, afirmand in final un relativ interes exclusiv intr-un context foarte bine controlat, cu finalitati imediate si cu o larga participare a altor cetateni.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia

Va multumesc!

www.operationsresearch.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Fundația
Multimedia